

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Фізична реабілітація, спортивна медицина
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут. Кафедра фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини
Розробник(и)	Петренко Наталія Володимирівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	1 тиждень протягом 7-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 1 кредит ЄКТС 30 годин, з яких 20 годин становить контактна робота з викладачем (20 години - практичні заняття), 10 годин СРС
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Стоматологія"
Передумови для вивчення дисципліни	Наука про людину. Анатомія, Фізіологія людини з основами вікової фізіології
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

сприяти формуванню визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі охорони здоров'я у мультидисциплінарних контекстах та здатності до використання інформаційних і комунікаційних технологій; сформувати уявлення про фізичну реабілітацію пацієнтів з різними нозологіями; здійснювати лікарсько-педагогічний контроль за особами, що займаються фізичною культурою і спортом

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Спортивна медицина, мета та завдання. Поняття про лікарський контроль.
Тема 2 Теоретичні основи фізичної реабілітації

Тема 3 Дослідження і оцінка фізичного розвитку, основних функціональних систем організму і фізичної працездатності людини

Тема 4 Загальні основи застосування засобів фізичної реабілітації у хворих стоматологічного профілю. ЛФК в системі фізичної реабілітації.

Тема 5 Застосування засобів фізичної реабілітації для профілактики та лікування професійних захворювань у лікарів-стоматологів

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта
РН2	Оцінювати фізичний розвиток пацієнта, функціональний стан основних систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу
РН3	Знати та визначати періоди реабілітації, рівень рухової активності при лікуванні хворих в умовах закладу охорони здоров'я та вдома

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Спортивна медицина, мета та завдання. Поняття про лікарський контроль.

Пр1 "Спортивна медицина, мета та завдання. Поняття про лікарський контроль." (денна)
Спортивна медицина як наука. Історія виникнення і розвитку спортивної медицини. Мета і завдання спортивної медицини. Поняття про лікарський контроль. Організація лікарського контролю, система лікарсько-фізкультурних диспансерів. Лікарський контроль за юними спортсменами. Лікарський контроль за спортсменами. Лікарський контроль за особами середнього та похилого віку. Лікарський контроль за жінками. Занести результати в робочий зошит. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальних аудиторіях кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини

Тема 2. Теоретичні основи фізичної реабілітації

Пр2 "Фізична реабілітація" (денна)
Нормативно-правова база реабілітації в Україні". Закон України "Про систему реабілітації". Основні поняття і визначення, що стосуються реабілітаційного процесу. Характеристика принципів та періодів реабілітації. Поняття про мультидисциплінарну реабілітаційну команду, роль лікаря фізичної та реабілітаційної медицини в ній. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальних аудиторіях кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини. Перегляд фільмів за темою заняття з подальшим обговоренням.

Тема 3. Дослідження і оцінка фізичного розвитку, основних функціональних систем організму і фізичної працездатності людини

Пр3 "Дослідження і оцінка фізичного розвитку, основних функціональних систем організму і фізичної працездатності людини" (денна)

Методи дослідження і оцінки фізичного розвитку. Методика проведення зовнішнього огляду тіла людини (соматоскопії). Антропометрія. Методика проведення вимірювання основних антропометричних показників, що характеризують фізичний розвиток. Поняття про функціональні проби та тести. Їх класифікація. Методика проведення функціональних проб: з затримкою дихання під час вдиху (Штанге) та видиху (Генчі). Визначення типу реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження. Тести для визначення фізичної працездатності. Розрахунок робочої ЧСС. Результати занести в робочий зошит. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальних аудиторіях кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, виконання функціональних проб.

Тема 4. Загальні основи застосування засобів фізичної реабілітації у хворих стоматологічного профілю. ЛФК в системі фізичної реабілітації.

Пр4 "ЛФК в системі фізичної реабілітації хворих стоматологічного профілю." (денна)

ЛФК: засоби і методи і принципи використання засобів ФР у складі комплексного лікування хворих стоматологічного профілю. Лікувальний масаж в стоматології: види. Методи і критерії оцінювання ефективності проведеного комплексного лікування. Занести результати в робочий зошит. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальних аудиторіях кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри.

Пр5 "Дослідження та оцінка стану зубо-щелепної системи" (денна)

Мімічні м'язи та їх функція. Спеціальні вправи для мімічних м'язів. Жувальні м'язи та їх функція. Спеціальні вправи для жувальних м'язів. Жувальні проби. Методи дослідження жувальної ефективності зубів. Занести результати в робочий зошит. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальних аудиторіях кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, виконання функціональних проб.

Пр6 "Фізична реабілітація при реконструктивних і пластичних операціях у щелепно-лицьовій ділянці" (денна)

Функціональні порушення при вроджених вадах щелепно-лицьової ділянки. Особливості використання засобів ФР у складі комплексного лікування дітей раннього і дошкільного віку. Задачі ФР у різні періоди реконструктивних операцій з приводу вроджених вад щелепно-лицьової ділянки. Засоби ФР, форми, методи і дозування фізичних навантажень. Особливості використання фізичних вправ після реконструктивних операцій щелепно-лицьової ділянки. Оцінювання безпосередньої дії фізичних вправ при оперативному контролі для досягнення безпеки занять і позитивного кумулятивного ефекту. Занести результати в робочий зошит. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальних аудиторіях кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини.

<p>Пр7 "Фізична реабілітація при переломах щелеп і кісток лицьового скелета" (денна)</p> <p>Принципи лікування переломів. Задачі фізичної реабілітації при переломах щелеп і кісток лицьового скелета. Засоби ФР, форми, методи і дозування фізичних навантажень. Особливості використання фізичних вправ. Оцінка адекватності безпосередньої дії фізичних навантажень при оперативному контролі для досягнення безпеки занять і позитивного кумулятивного ефекту. Оцінка кумулятивного ефекту використаних засобів ФР на етапах лікування. Занести результати в робочий зошит. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальних аудиторіях кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини.</p>
<p>Пр8 "Фізична реабілітація при захворюваннях і контрактурах скронево-нижньощелепних суглобів" (денна)</p> <p>Артрити й артрози скронево-нижньощелепних суглобів. Спеціальні задачі ФР. Загальні задачі фізичної реабілітації. Засоби і форми ФР, дозування фізичних навантажень. Контрактури скронево-нижньощелепного суглоба. Особливості використання спеціальних вправ. Фізіотерапевтичне лікування. Занести результати в робочий зошит. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальних аудиторіях кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини. Перегляд фільмів за темою заняття з подальшим обговоренням.</p>
<p>Пр9 "Фізична реабілітація при гнійно-запальних процесах у щелепно-лицьовій ділянці" (денна)</p> <p>Спеціальні задачі ФР. Загальні задачі ФР. Засоби і форми ФР, дозування фізичних навантажень. Методики занять ЛГ при гнійно-запальних процесах у щелепно-лицьовій ділянці в різних періодах. Фізіотерапевтичне лікування. Занести результати в робочий зошит. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальних аудиторіях кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини.</p>
<p>Тема 5. Застосування засобів фізичної реабілітації для профілактики та лікування професійних захворювань у лікарів-стоматологів</p>
<p>Пр10 "Підсумкове заняття: атестація" (денна)</p> <p>Професійні захворювання лікаря-стоматолога, причини їх виникнення, методи усунення, профілактика. Занести результати в робочий зошит. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальних аудиторіях кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини. Застосуванням віртуальної симуляції (перегляд фільмів) з подальшим обговоренням. Підсумкове заняття; атестація.</p>

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Виконання практичних завдань
НД2	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД3	Підготовка та презентація доповіді
НД4	Електронне навчання у системах Zoom, Meet
НД5	Підготовка до практичних занять
НД6	Самонавчання

НД7	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
-----	--

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Метод демонстрацій
МН2	Research-based learning (RBL). Навчання через дослідження
МН3	Рольова гра
МН4	Мозковий штурм
МН5	Метод ілюстрацій

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання RBL, які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчої і наукової діяльності та спрямовані на підготовку практикоорієнтованих спеціалістів.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних soft skills: ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Взаємооцінювання (peer assessment)
МФО2	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО3	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО4	Обговорення та самокорекція виконаної роботи студентами
МФО5	Захист презентацій та рефератів

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Звіт за результатами виконання практичних робіт
------	---

МСО2	Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)
МСО3	Підсумковий контроль: диференційний залік

Контрольні заходи:

Семестр викладання		200 балів
МСО1. Звіт за результатами виконання практичних робіт		80
	захист практичних робіт відповідно до вимог	80
МСО2. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)		20
	(підготовка, презентація, захист)	20
МСО3. Підсумковий контроль: диференційний залік		100
	(відповідно до регламенту проведення)	100

Контрольні заходи в особливому випадку:

Семестр викладання		200 балів
МСО1. Звіт за результатами виконання практичних робіт		80
	У випадку карантинних обмежень оцінювання письмових робіт, опитування, проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Zoom, Google meet.	80
МСО2. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)		20
	У випадку карантинних обмежень оцінювання письмових робіт, опитування, проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Zoom, Google meet.	20
МСО3. Підсумковий контроль: диференційний залік		100
	У випадку карантинних обмежень оцінювання письмових робіт, опитування, проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Zoom, Google meet.	100

При засвоєнні навчального матеріалу здобувачу вищої освіти за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального семестру обраховується середнє арифметичне успішності здобувача. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального семестру – 80. Кількість балів студента вираховується за формулою: 100 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. Здобувач освіти обов'язково виконує пошуково-дослідне завдання (підготовка, презентація, захист) і представляє його результати у формі доповіді з презентацією, максимальна оцінка – 20 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність здобувача освіти - 120. Навчальний семестр завершується складанням диференційного заліку, що складається з написання тестів: 100 балів максимум. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проекту (виступ на конференції - 5 балів, стендова доповідь на конференції - 4 бали, тези доповідей - 3 бали). Загальний бал з

дисципліни не може перевищувати 200 балів.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, моделювання тощо та ін.)
ЗН5	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН6	Спортивні споруди/приміщення та обладнання
ЗН7	Тренажери та обладнання для залів фізичної реабілітації

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Фізична терапія : підручник для студентів / авт. кол.: О. Швесткова, П. Сладкова. – Київ : Чеський центр у Києві, 2019
2	Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина : підруч. для студентів і лікарів / за заг. ред. В. М. Сокрут. - Краматорськ : Каштан, 2019. - Т. 1. - 478 с.
3	O'Sullivan Susan B., Schmitz Thomas J., Fulk George D. (eds.) Physical Rehabilitation. 7th edition. F.A. Davis Company, 2019. 1505 p
Допоміжна література	
1	Frontera, W.R. Essentials of Physical Medicine and Rehabilitation: Musculoskeletal disorders pain and rehabilitation [Текст] / W. R. Frontera, J. K. Silver, T. D. Rizzo. 3-rd ed. Saunders Elsevier, 2015. 919 p.
2	Фізична реабілітація та спортивна медицина в стоматології: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Є.Л.Михалюк, С.М.Малахова, О.О.Черепок, О.Л.Смирнова. Запоріжжя: ЗДМУ, 2011.160 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Physiopedia: https://members.physio-pedia.com/learn/?utm_source=physiopedia&utm_medium=top_nav_courses&utm_campaign=ongoing_internal
2	Physiotutors: https://www.physiotutors.com